

Виходячи з вищевказаного, підводжу підсумки про значення педагогічної практики у становленні майбутнього вчителя.

На педпрактиці необхідно забезпечити спілкування студентів-практикантів з творчо працюючими вчителями, які можуть і хочуть показати, довести, що вчительська робота не є рутиною, що вона, насправді, настільки є творчою, що мало які професії можуть позмагатися у цьому з нею. І такий підхід до педагогічної роботи забезпечує сам вчитель. На жаль, педагогічно орієнтованих студентів дуже мало. Молодь відштовхує від вчительської роботи не тільки постійна зайнятість: підготовка до уроків, написання конспектів, постійний пошук навчальних матеріалів, некерована поведінка учнів, зловмисне перешкоджання проведення уроків молодими вчителями тощо. Розвести ці «хмари» допоможе тільки дієва педагогічна практика із розумінням того, що особистісна характеристика вчителя, його вміння та навички, нададуть можливість студенту-практиканту стати повноцінним вчителем.

Список використаних джерел

1. Розпорядження Кабінет Міністрів України: План заходів щодо популяризації природничих наук та математики до 2025 року. Опубліковано 14 квітня 2021 року.

ПРИЙОМИ МНЕМОТЕХНІКИ І ЕЙДЕТИКИ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ

Лечаченко Софія Анатоліївна

студентка III курсу хіміко-біологічного факультету, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

lechachenko@chem-bio.com.ua

Барна Любов Степанівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін, Тернопільський національний педагогічний університет імені

Володимира Гнатюка

barna@chem-bio.com.ua

Вміння вчитися – суттєвий фактор, що підвищує ефективність засвоєння знань, набуття нових навичок і компетенцій. Традиційне навчання в школах забезпечує формування базового вміння вчитися, яке передбачає формування особистісних, регулятивних, пізнавальних і комунікативних навичок [1]. Проте для досягнення високого результату у навчанні необхідно також розвивати в учнів такі психічні процеси, як: сприйняття, увагу, уяву, мислення, пам'ять. Це сприятиме активнішому засвоєнню інформації, на відміну від пасивного сприйняття, яке перетворює учня на об'єкт навчання, а не на повноцінного суб'єкта освітнього процесу.

Під час вивчення біології у школі перед учнями постає завдання пояснювати біологічні поняття, характеризувати явища, процеси, а також запам'ятовувати терміни, закони, теорії, класифікації та ін. Традиційне навчання базується в основному на багаторазовому повторенні матеріалу, в дітей виникають певні труднощі у вивченні складної і незв'язної інформації, вони швидко втомлюються і мало запам'ятовують, а вивчений матеріал не зберігається надовго в пам'яті. Продуктивнішому засвоєнню знань сприяють прийоми мнемотехніки і ейдетики, які націлені на розвиток розумових здібностей учнів і базуються на творчому підході до вивчення навчального матеріалу.

Переваги прийомів мнемотехніки і ейдетики:

- розвивають образну пам'ять;
- загострюють концентрацію уваги;
- підсилюють здатність уяви;
- збільшують швидкість і обсяг запам'ятовування;
- спрощують запам'ятовування формул, термінів, багатозначних чисел;
- поліпшують точність запам'ятовування;
- підвищують тривалість зберігання та якість відтворення засвоєної інформації;
- розвивають образно-асоціативне мислення;
- підвищують працездатність;
- підвищують інтерес дітей та їх успішність [2, 3].

Ейдетичні прийоми краще підходять дітям, які мають образну пам'ять. В той же час учням з більш розвиненою аналітичною пам'яттю ефективними будуть мнемотехнічні прийоми [4]. Тому педагогові варто використовувати на уроках різні способи подачі інформації, з метою кращого засвоєння та відтворення учнями навчального матеріалу.

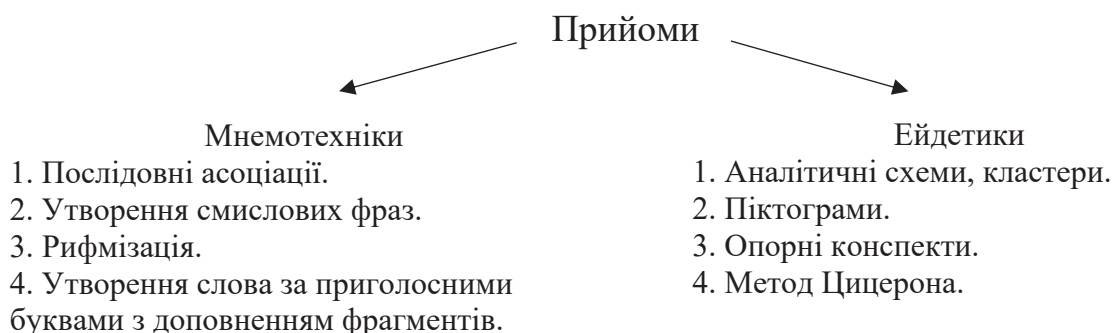

Рис. 1. Прийоми мнемотехніки і ейдетики

Для запам'ятовування послідовностей, складових елементів систем, класифікацій, переліку об'єктів застосовують прийом послідовних асоціацій. Наприклад, у 8 класі під час вивчення черепно-мозкових нервів, можна скористатись такою фразою:

Таблиця 1. Класифікація черепно-мозкових нервів

I.Нюховий	Невже
II.Зоровий	Заєць
III.Окоруховий	Огризнувся
IV.Блоковий	Бику
V.Трійчастий	Туру
VI.Відвідний	В
VII.Лицевий	Лісі
VIII.Присінково-завитковий	Поблизу
IX.Язико-глотковий	Ялиці
X.Блукаючий	Біля
XI.Додатковий	Дупла
XII.Під'язиковий	Пташки

Таким чином, учні швидше запам'ятають порядок розташування нервів, ніж при багаторазовому повторенні, адже ця фраза викликатиме у дітей певні емоції, і її легко можна буде пригадати.

Прийоми ейдетики можна використати у 7 класі під час вивчення теми «Будова комах».

Таблиця 2. Ознаки комах

Ознаки \ Види	Тарган рудий	Бджола	Клоп-водомирка	Махаон
1.Розвиток				
2.Тип ротового апарату				
3.Живлення				
4.Тип вусиків				
5.Тип кінцівок				

Де:

1. Типи розвитку:

- неповне перетворення;
- повне перетворення.

2. Типи ротових апаратів:

- гризучий;
- гризучо-лижучий;
- сисний;
- колючо-сисний.

3. Живлення:

- - рослиноїдні;
- - сапрофіти (синантропи);
- - хижаки.

4. Типи вусиків:

- - ниткоподібні;
- - щетинкоподібні;
- - булавоподібні;
- - колінчасті.

5. Типи кінцівок:

- - ходильні;
- - збиральні;
- - плавальні.

Отже, застосування мнемотехнічних і ейдетичних прийомів має важливе значення у процесі навчання, адже завдяки цим технікам можна підвищити ефективність вивчення матеріалу учнями. Вони дозволяють в повному обсязі та з високим ступенем точності засвоювати, і в подальшому відтворювати малоструктуровану інформацію, підвищуючи тривалість її зберігання в пам'яті.

Список використаних джерел

1. Использование приёмов эйдетики и мнемотехники для развития речи и памяти у детей с ОВЗ. Слово педагога: веб-сайт. URL: <https://slovedpedagoga.ru/servisy/publik/publ?id=7295> (дата звернення: 04.05.2021).
2. Эйдетика — методика, позволяющая хранить в памяти тонны информации: правда или миф? URL: <https://ponervam.ru/ejdetika.html> (дата звернення: 05.05.2021).
3. Эйдетика, как метод развития образной памяти детей. Инфоурок: веб-сайт. URL: <https://infourok.ru/tema-ejdetika-kak-metod-razvitiya-obraznoj-pamyati-detej-4085641.html> (дата звернення: 05.05.2021).
4. О. О. Ярмошук, В. М. Василюк. Використання мнемотехніки як активного методу навчання на заняттях зі студентами спеціальності «Фізичне виховання». *Інноватика у вихованні*. 2016. С. 182-189.

ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ ХІМІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ У ШКОЛЯРІВ

Сорока Ольга Валентинівна

викладач-стажист кафедри хімії, екології та методики їх навчання, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

m.v.soroka@udpu.edu.ua

Природничо-наукова освіта в свою систему включає обов'язковий хімічний компонент. Хімія являє собою реалізацію мети загальної середньої освіти, а